

SKOVDYRKERNE – SÅ HAR DU FAGFOLKENE PÅ DIN SIDE

SKOVDYRKERNE

Den Grønne Trepert

- Hvorfor er skovrejsning en god idé?

Skovdyrkerne • Skovbrugskontoret

Oktober 2025

SKOVBRUGSDIREKTØR:

- Skovrider og skovbrugsdirektør Michael Sheedy Gehlert, Skovdyrkerne.
- Bæredygtighed, kompetenceudvikling, forretningsudvikling, strategisk kommunikation, skov- og politik.
- 30 års erfaring med skovdrift og skovrejsning som skovrider i Skovdyrkerne Vestjylland.
- Har fældet millionvis af træer til gavntræ og flis – og plantet endnu flere.
- Har selv haft fingre i + 2.500 ha skovrejsning og aktuelt ansvar for en årlig tilplantning på 400 ha pr. år.
- Kontakt:

✉ mgh@skovdyrkerne.dk

☎ 20485333

 [LinkedIn](#)

AGENDA:

- Hvorfor ønsker samfundet mere skov?
- Trepertens substans
- Træparten ... skovrejsning som virkemiddel
- Barrierer for skovrejsning
- Forskellige skove kan noget forskelligt!
- Udpluk fra modelberegninger om skovrejsning

SAMFUNDSPERSPEKTIV - ØKOSYSTEMTJENESTER:

Skoven tilbyder en miljøvenlig og multifunktionel udnyttelse af (især) marginal landbrugsjord. Skovrejsning bidrager til:

- Skovproduktion – træ er en fornybar ressource og Danmark er stor nettoimportør af træ til både industri og energi.
- Veldokumenteret klimaeffekt - der skyldes skovens evne til at optage CO₂ og lagre kulstof samt træets fantastiske materialeegenskaber, der kan substituere fx stål, beton, plastik og fossile brændsler.
- Kvælstofretention – at forbedre vandmiljøet ved reduktion af kvælstof til søer, fjorde og indre farvande.
- Sikring af rent drikkevand.
- Landskabskvalitet, rekreation og friluftsliv – herunder jagt.
- Rammerne for en rigere natur – både i kraft af den natur, der med tiden kan udvikle sig i de nye skove og i kraft af den aflastning, som de nye skove kan give 'gammelskovene' og den biodiversitet, de rummer.

SAMFUNDSPERSPEKTIV - ØKOSYSTEMTJENESTER:

Skoven tilbyder en miljøvenlig og multifunktionel udnyttelse af (især) marginal landbrugsjord. Skovrejsning bidrager til:

- Kvælstofretention – at forbedre vandmiljøet ved reduktion af kvælstof til søer, fjorde og indre farvande.
- Sikring af rent drikkevand.
- Rammerne for en rigere natur – både i kraft af den natur, der med tiden kan udvikle sig i de nye skove og i kraft af den aflastning, som de nye skove kan give 'gammelskovene' og den biodiversitet, de rummer.
- Veldokumenteret klimaeffekt - der skyldes skovens evne til at optage CO₂ og lagre kulstof samt træets fantastiske materialeegenskaber, der kan substituere fx stål, beton, plastik og fossile brændsler.
- Skovproduktion – træ er en fornybar ressource og Danmark er stor nettoimportør af træ til både industri og energi.
- Landskabskvalitet, rekreation og friluftsliv – herunder jagt.

TREPARTENS SUBSTANS:

- **Kvælstofreduktion** på 13.780 tons N . Reduktionsmål opgjort på delvandoplande. Hvis man ikke er på plads i 2027 kommer der 'markregulering til braklægnings-punktet' – **ansøgninger** om kollektive virkemidler tæller med.
- **Danmarks Grønne Arealfond (43 mia kr):**
 - 140.000 ha lavbundsjord.
 - Skovrejsning – 150.000 ha privat (75.500 kr/ha + hektarstøtte)
 - Urørt skovrejsning – 80.000 ha privat (90.500 kr/ha + hektarstøtte) + 20.000 ha offentlig.
 - Strategisk jordopkøb, vådområder.
 - Evaluering i 2027 (!)

TRÆPARTENS SUBSTANS:

- **Natur og biodiversitet:**
 - Forpligtigelse til at fremsætte ny lov om natur og biodiversitet (2025) med mål og virkemidler.
 - Målsætning om minimum 20 pct. beskyttet natur og til strengt beskyttet natur i Danmark.
 - Yderligere 5 naturnationalparker.
- **CO2 afgift:**
 - Verdens første klimaafgift på landbrug – selv i den lempelige udgave er det et markant nybrud.

SKOVREJSNING SOM VIRKEMIDDEL ...

- Der er ikke nødvendigvis andre end skovfolk, der synes, at skov er iboende godt ...
- For de fleste politikere og produktionslandmænd er det 'et virkemiddel' – på linie med andre brikker i arealkabalen.
- Landbruget er ikke begejstret – hverken over fredskovspligten eller kvælstofeffekten.
- Hvis man skal leve af sin jord i generationer er et engangstilskud ikke nok – man kan ikke leve af en gældfri ejendom.
- Hvordan påvirkes jordværdien (og belåningen heraf) ved konvertering til skov?
- Mange fortalere for biodiversitet vil helst have uberørt tilgroningskov – uproduktive skovlandskaber med langsigtet potentiale for biodiversitet.
- Viden om skovbrugets produktion og økonomi er helt fraværende i processerne.
- Klimaeffekt spiller en rolle – men der er ingen eller ganske få, der forstår de store forskelle på forskellige 'skovudviklingstyper'.

BARRIERER – FØR BESLUTNING OM SKOVREJSNING

- Tilskud på 75 / 92 tkr/ha er fastsat i en anden kontekst i forhold til beliggenhed og jordpriser.
- Man har ikke tjekket med lodsejeren først ... ingen af de store landmænd, som ejer jorden – står i kø ved billetlugen til skovrejsning (på grund af omstående forhold / forbehold).
- Treparten har fået jordprisen til at stige – et bospænd for de aktører, der skal købe jorden først.
- Manglende viden om skovbrug – herunder ikke mindst det driftsøkonomiske perspektiv og forståelse for, **hvor** forskelligt forskellige 'skovudviklingstyper' kan bidrage til forskellige økosystemtjenester.

BARRIERER – I FORBINDELSE MED SKOVREJSNING

- **Bureaukrati** slår ihjel – sagsbehandling især ved større projekter er alt for kompleks og langsommelig.
- **For at få lov til at plante:** De kommunale miljømedarbejdere har en stor sagsmængde. De arbejder med et lovgrundlag der handler om at sikre landskabet mod forandring og en selvforståelse om, at man er naturens sidste ledvogter.

Vi oplever helt unødigt kompliceret sagsbehandling i mange kommuner – jo større projekter jo flere benspænd.

- **Tilskudsbehandling** er endnu værre – LBST slog den gamle læplantningsordning ihjel med bureaukrati og var godt i gang med at gøre det samme med den gamle CAP ordning til skovrejsning (frem til forår 2025).

Den nye ordning rummer væsentlige forenklinger – men rummer stadig benspænd.

BARRIERER – I FORBINDELSE MED SKOVREJSNING

Grøn trepart

På en tredjedel af Danmarks arealer er der lokalplaner, som ikke tillader, at der rejses skov, medmindre der gives dispensation af kommunerne

Skovdyrkerne x Grøn Trepert

SKOVDYRKERNE

BARRIERER – I FORBINDELSE MED SKOVREJSNING

BARRIERER – HVIS SKOVREJSNING FÅR MOMENTUM

- **Planteforsyning** – hvis skovrejsningsaktiviteten skal 4-5 dobles, skal den samlede planteskolekapacitet fordobles. Det er kostbart og forbundet med risiko - timing er vanskelig med 3 års gennemløbstid - planteskolerne har prøvet at brænde planter af på de bristede forventningers store bål.
- **Skovfrø** af egnet genetisk og teknisk kapacitet. Der er allerede mangel på fx hybridlærk med det nuværende aktivitetsniveau og nogle arter (fx eg) er belastet af uensartethed i frøsætningen kombineret med dårlig lagringsevne.
- **Kapacitet** – herunder kvalificerede medarbejdere i hele værdikæden.

PRODUKTIONSSKOVEN

- Vellykket skovrejsning – grandis, rødgran og lærk – anlagt forår 2012
- Billede oktober 2019 – efter 8 vækstsæsoner
- Højde (nål) ~ 4,2 m – Diameter (DBH) ~ 6,5 cm (lærk 11 cm)
- Kulstofbinding (i alt) ~ 17 tons CO₂ eq. pr. ha pr. år

PRODUKTIONSSKOVEN - ØKOSYSTEMTJENESTER

Ny produktionsskov – der hviler på erfaringerne fra de sidste 200 års skovrejsning.

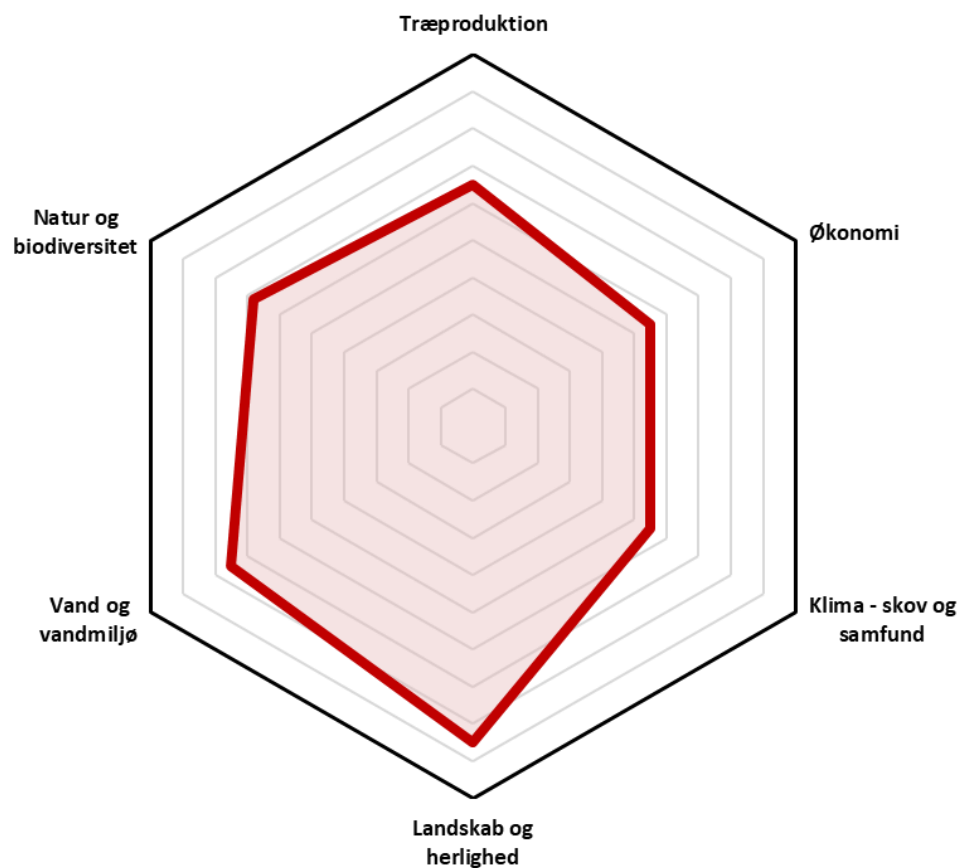

SKOVBILLEDE – LØVTRÆ

- Vellykket skovrejsning - eg, lærk, omorika – anlagt forår 2012
- Billede oktober 2019 – efter 8 vækstsæsoner
- Højde (løv) ~ 2,8 m – Diameter (DBH) ~ 3 cm
- Kulstofbinding (løv) ~ 3 tons CO₂ eq. pr. ha pr. år
- Kulstofbinding (i alt) ~ 6 tons CO₂ eq. pr. ha pr. år

LYSTSKOVEN - ØKOSYSTEMTJENESTER

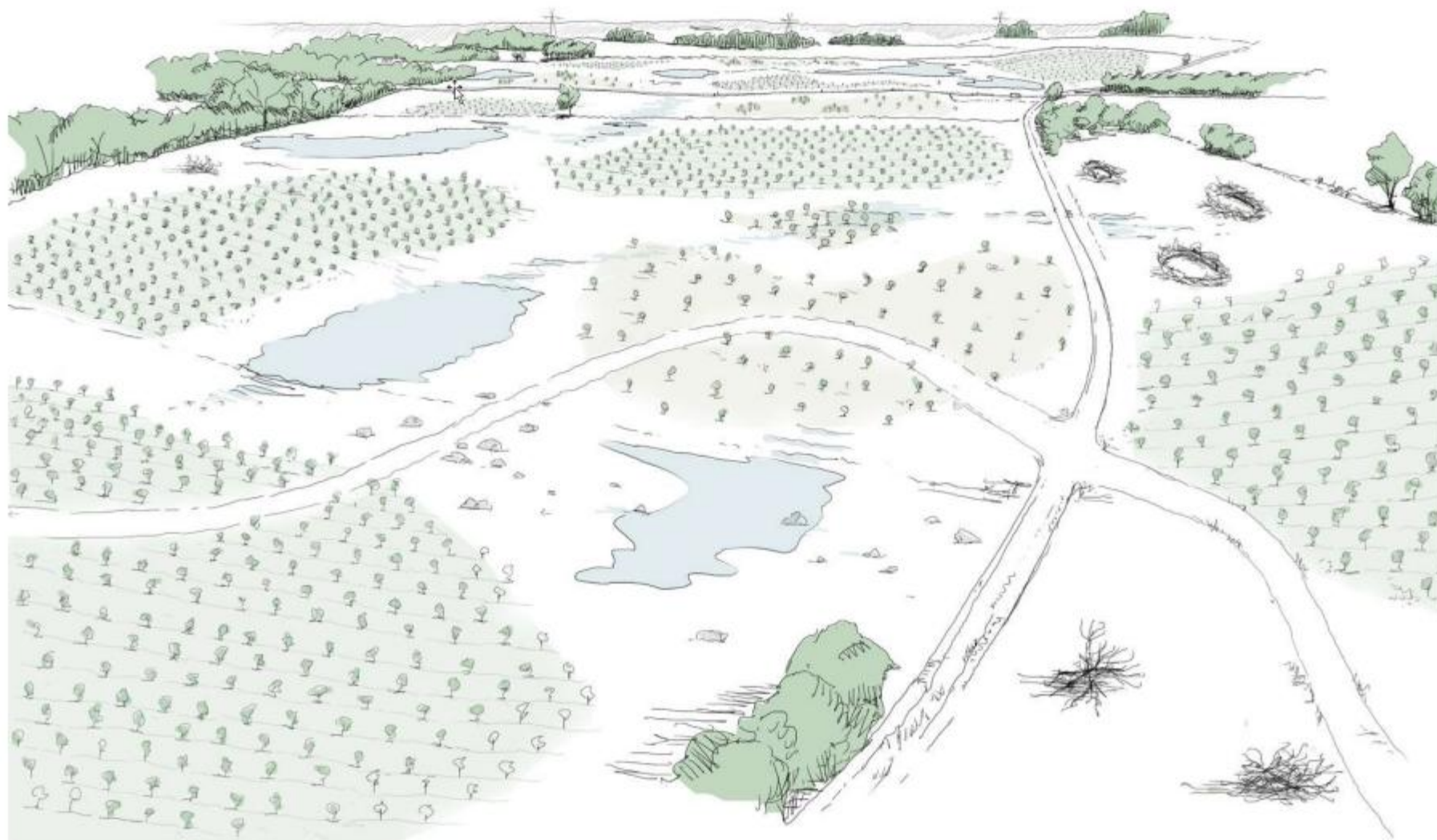
Det blandede frimærkeskovbrug af fortrinsvis hjemmehørende træarter ...

Skovdyrkerne x Grøn Trepert

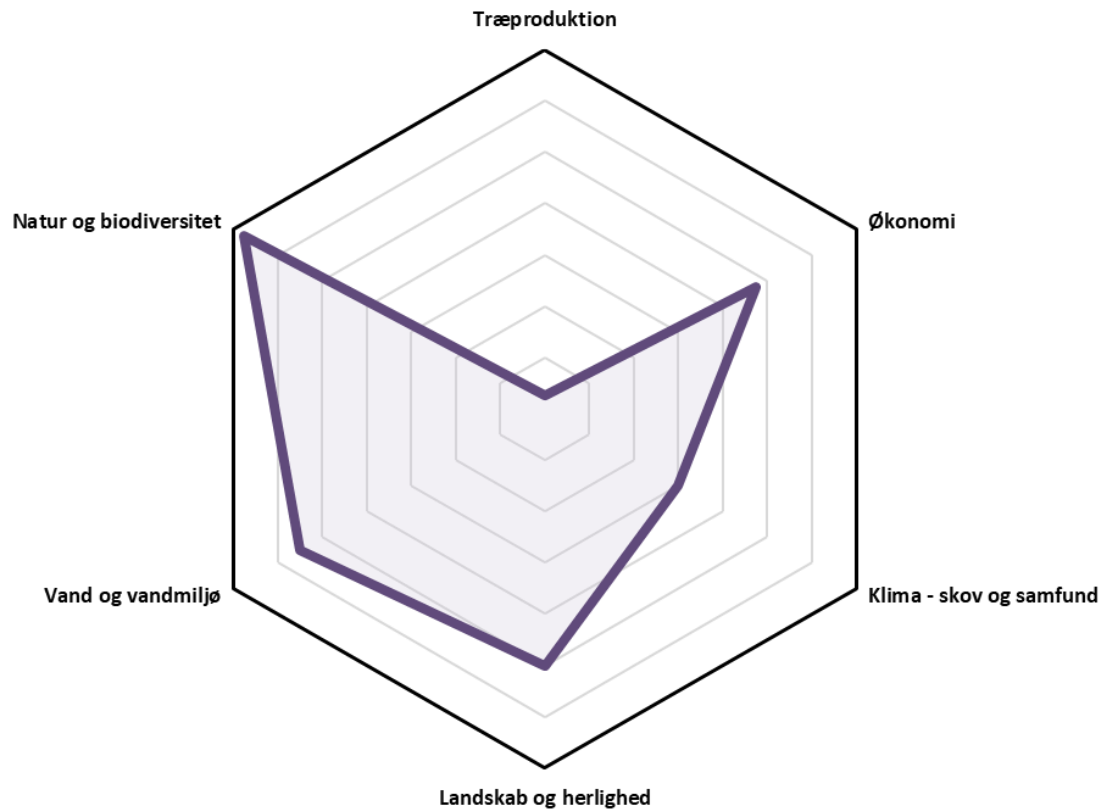

SKOVDYRKERNE

BIODIVERSITETSSKOVEN - ØKOSYSTEMTJENESTER

Den urørte – måske helårsgræssede - tilgroningsskov

KLIMAEFFEKT OG SKOVØKONOMISKE BEREGNINGER

Malus skovmodel – baseret på Københavns Universitets (Landbohøjskolen – Statens Forstlige Forsøgsvæsen) tilvækstmodeller - ++ 100 års produktionsdata på digital form.

Malus er den mest kvalificerede skovmodel uden for forskermiljø – og måske et pænt stykke inden for. Den kan (bla.) regne på:

- Klimaeffekten ude i en konkret skovrejsning (tre dimensioner og valgfrit tidsperspektiv).
- Den samfundsmæssige klimaeffekt (træpuljen uden for skov og substitution)
- Investeringsøkonomi og likviditet (fintmaskede modeller for skovdriften) – med og uden prissætning af økosystemtjenester (fx CO₂-kreditter, biodiversitet ...).

Ejer:	Den store skovmodel
Projekt	100 ha produktionsskov
Skovdyrkerforening:	Vestjylland
Projektansvarlig:	MGH
Klimaberegner:	AFR
Projektstart (år):	2025
Projektets samlede areal (ha):	100,00
Buffer	

NB - ingen buffer

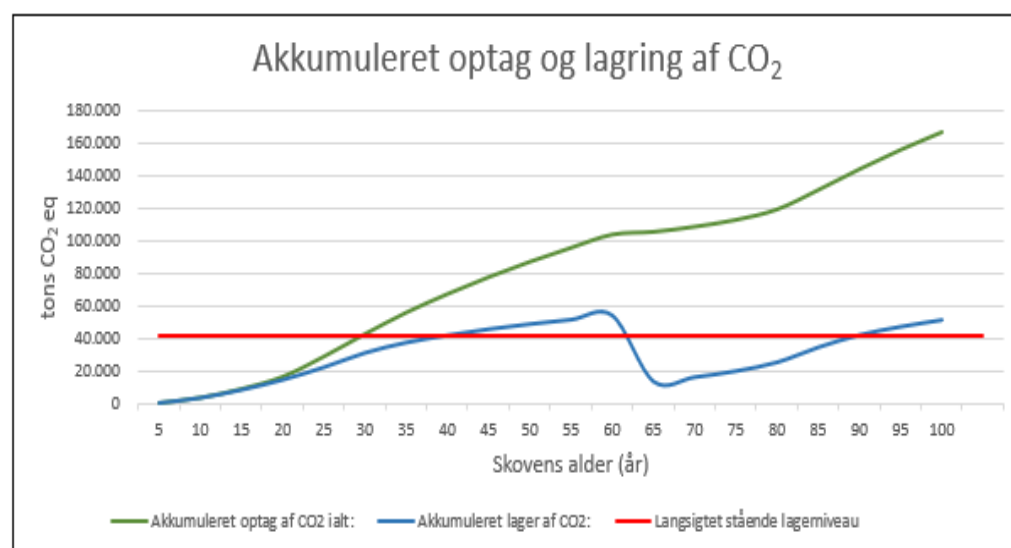
Projektets målsætning for akkumuleret CO₂ (t CO₂ eq) (Buffer er fratrullet)

År:	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070	2075	2080	2085	2090	2095	2100	2105	2110	2115	2120	2125
Projektets alder:		5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Akkumuleret optag af CO ₂ i alt:	0	4.566	9.911	15.271	20.651	26.051	31.511	37.912	44.265	50.571	56.831	63.046	69.216	75.341	81.421	87.456	93.446	99.391	105.291	111.146	116.956
Akkumuleret lager af CO ₂ i alt:	0	1.352	4.451	9.371	14.121	18.887	23.611	28.291	32.926	37.516	42.061	46.561	51.016	55.431	59.806	64.141	68.436	72.691	76.906	81.081	85.216
Akkumuleret optag af CO ₂ i alt - gennemsnit pr. ha:		14	46	99	174	297	435	566	679	782	876	962	1.042	1.059	1.055	1.132	1.196	1.315	1.442	1.560	1.667
Akkumuleret lager af CO ₂ - gennemsnit pr. ha:		14	45	94	155	231	319	381	426	463	494	521	546	144	171	208	261	353	428	478	518

Eksempel - ikke til offentliggørelse

Nøgletal (under hensynstagen til fastsat buffer):

	Resultat ved alder:	Alder og resultat ved opnåelse af niveau for langsiget lagerniveau
Alder:	60	40
Akkumuleret CO ₂ - optag (t CO ₂ eq i alt)	104.215	67.912
Stående lager (t CO ₂ eq i alt)	54.615	42.562
Langsiget stående lagerniveau (t CO ₂ eq i alt)	41.626	41.626
Akkumuleret CO ₂ - optag (t CO ₂ eq pr. ha)	1.042	679
Stående lager (t CO ₂ eq pr. ha)	546	426
Langsiget stående lagerniveau (t CO ₂ eq pr. ha)	416	416
Akkumuleret CO ₂ - optag (t CO ₂ eq pr. ha pr. år)	17,4	17,0
Stående lager (t CO ₂ eq pr. ha pr. år)	9,1	10,6

Ejer:	Den store skovmodel
Projekt:	100 ha produktionsskov
Skovdyrkerforening:	Vestjylland
Projektsvarlig:	MGH
Klimaberegner:	AFR
Projektstart (år):	2025
Projektets samlede areal (ha):	100,00
Medregn - salg af CO2-kreditter	Nej
Medregn - salg af biodiversitet	Nej
Medregn - merværdi af jagten	Ja
Medregn - omkostninger til udvikling og forvaltning	Nej

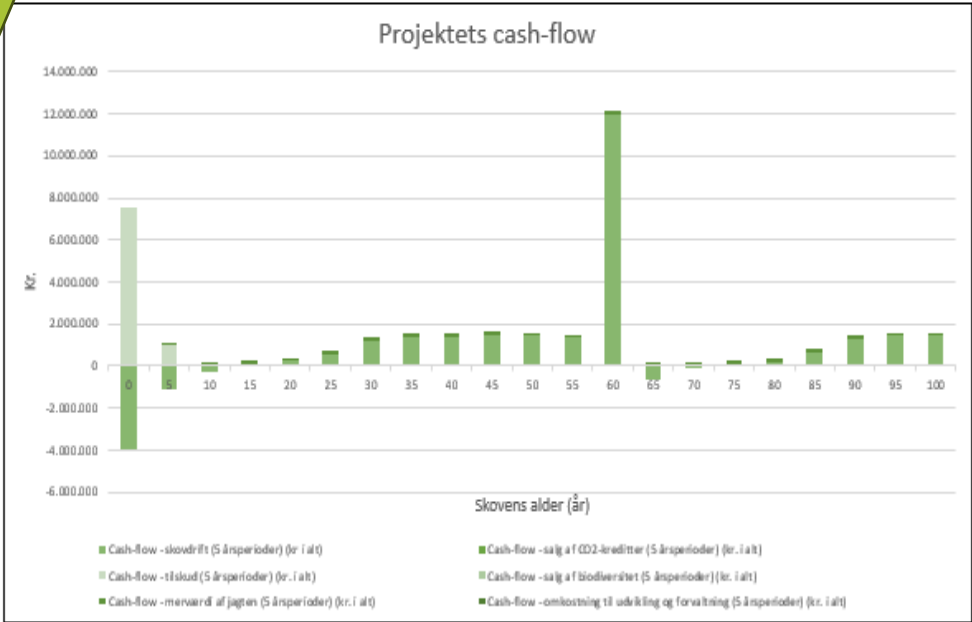
Projektets forventede økonomisk udvikling:

År:	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070	2075	2080	2085	2090	2095	2100	2105	2110	2115	2120	2125
Projektets alder:	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Cash-flow - skovdrift (5 årsperioder) (kr i alt)	-3.328.019	-1.075.883	-266.220	78.508	245.541	580.437	917.713	1.363.875	1.374.722	1.455.894	1.451.506	1.351.938	11.971.153	-665.770	-94.898	88.752	216.732	684.684	1.282.060	1.422.796	1.445.590
Cash-flow - tilskud (5 årsperioder) (kr i alt)	7.550.000	975.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cash-flow - salg af CO2-kreditter (5 årsperioder) (kr i alt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cash-flow - salg af biodiversitet (5 årsperioder) (kr i alt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cash-flow - merværdi af jagten (5 årsperioder) (kr i alt)	0	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Cash-flow - omkostninger til udvikling og forvaltning (5 årsperioder) (kr i alt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cash-flow i alt (kr i alt)	-3.328.019	-1.075.883	-266.220	78.508	245.541	580.437	917.713	1.363.875	1.374.722	1.455.894	1.451.506	1.351.938	11.971.153	-665.770	-94.898	88.752	216.732	684.684	1.282.060	1.422.796	1.445.590
Akkumuleret Cash-flow - gennemsnit pr. ha (kr/ha)	-33.280	-10.759	-2.662	785	2.455	5.804	9.177	13.639	13.747	14.559	14.515	13.519	119.712	-6.658	-949	888	2.167	6.847	12.821	14.228	14.456

Nøgletal:	Resultat:
Projektets samlede jordværdi - fra skovdrift (kr)	3.773.887
Projektets samlede anlægstilskud (kr)	7.550.000
Projektets samlede nutidsværdi - fra løbende tilskud (kr)	868.105
Projektets samlede nutidsværdi - fra salg af CO ₂ (kr)	0
Projektets samlede nutidsværdi - fra salg af Biodiversitet (kr)	0
Projektets samlede nutidsværdi - fra jagtens merværdi (kr)	750.000
Projektets samlede nutidsværdi - omk. til udvikling og forvaltning (kr)	0
SUM - Projektets samlede nutidsværdi (kr)	12.941.992
Projektets gennemsnitlige nutidsværdi (kr/ha)	129.420
Nøgletal ved alder:	60
Projektets gennemsnitlige årlig cash-flow (kr/år)	435.437
Projektets akkumulerede cash-flow (kr)	26.126.214
Gennemsnitlig årlig cash-flow pr ha (kr/ha/år)	4.354
Akkumuleret cash-flow - gennemsnit pr. ha (kr/ha)	261.262

Jordværdi – 129.420 kr/ha
... ved salg af CO2-
kreditter stiger jordværdi
til ...
... 176.596 kr/ha

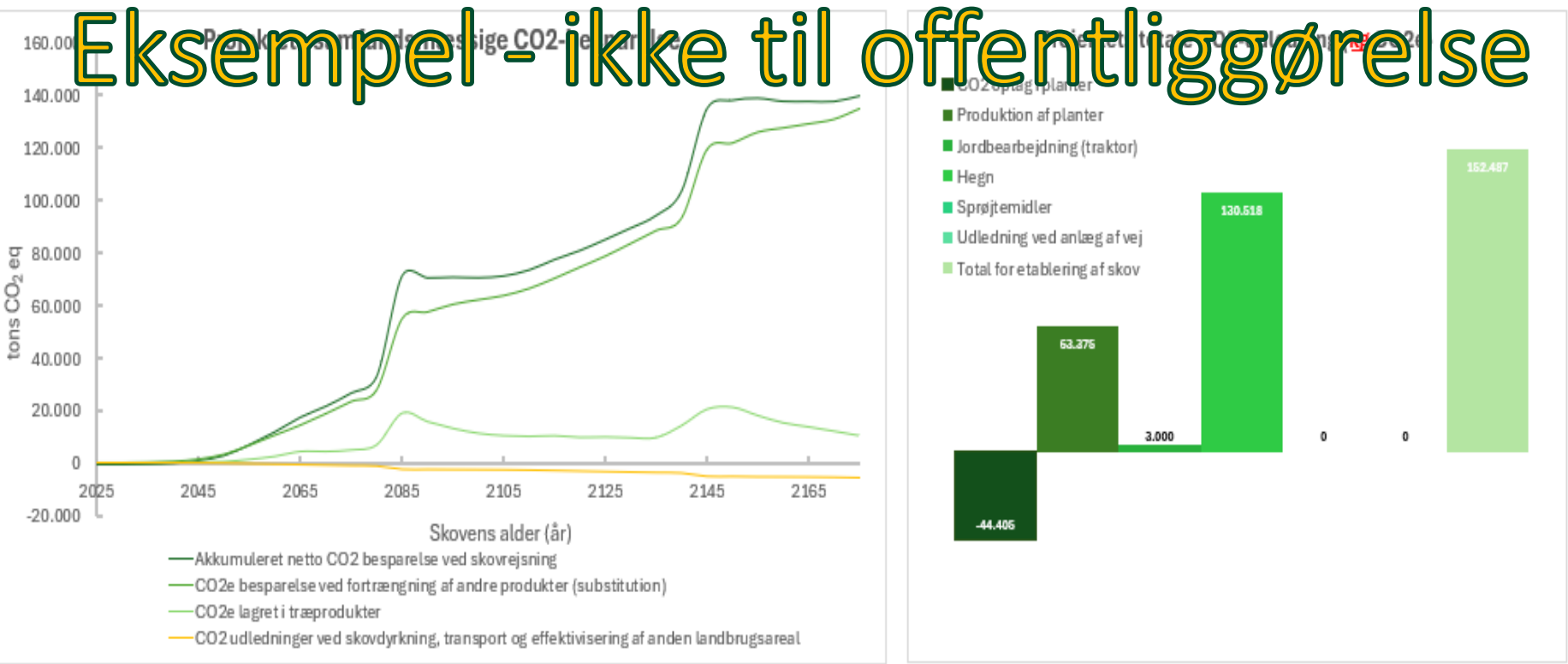
Eksempel – ikke til offentliggørelse

Ejer:	Den store skovmodel
Projekt	100 ha produktionskov
Skovdyrkerforening:	Vestjylland
Projektsvarlig:	MGH
Klimaberegner:	AFR
Projektstart (år):	2025
Årligt fald i substitution	0,25%

Skovens forventede samfundsmæssige CO2-påvirkning:

År:	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070	2075	2080	2085	2090	2095	2100	2105	2110	2115	2120	2125
Projektets alder:	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Substitutionseffekt	0	0	142	465	1.321	3.162	6.618	10.482	14.280	18.634	23.260	27.687	34.779	57.319	60.229	61.961	63.562	66.245	70.127	74.383	78.591
Akkumulerede CO2-udledninger (tons CO2e)	-153	-154	-163	-180	-225	-317	-434	-682	-853	-1.029	-1.200	-1.360	-2.523	-2.566	-2.612	-2.644	-2.689	-2.801	-2.987	-3.179	-3.353
Harvested Wood Products (HWP-puljen) (tons CO2e)	0	0	0	24	218	380	1.251	2.424	4.319	4.311	4.882	6.892	19.156	15.856	13.245	11.350	10.444	10.149	10.410	9.775	9.311
Akkumuleret CO2-effekt (tons CO2e)	-153	-154	-21	308	1.315	3.225	7.375	12.224	17.747	21.916	26.942	33.219	71.412	70.609	70.862	70.668	71.317	73.592	77.550	80.979	85.149

Spørgsmål (?)

Tak for i aften!